

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 10P/35/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613205209
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Uličná
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2013:5613205209.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Evou Uličnou v právnej veci starostlivosti o maloletého I. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, dieťa rodičov: X. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. XXX, okres B. C. a E. N., nar. XX. X. XXXX, bytom T. B. XXX, okres B. C., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody D., o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Návrh otca na zníženie výživného sa zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 16. 5. 2013, sa otec maloletého I. Y. domáhal zníženia výživného na maloletého na sumu minimálneho výživného, od 21. 7. 2011. Návrh odôvodnil tým, že od 21. 7. 2011 je vo výkone trestu odňatia slobody, ktorého predpokladaný koniec je 21. 7. 2014. V tomto postavení nemá žiadnu možnosť zmeniť svoje zárobkové pomery. Preto nie je schopný platiť súdom určené výživné.

Matka maloletého so znížením výživného nesúhlasila.

Kolíznym opatrovníkom maloletého so znížením výživného nesúhlasil, nakoľko nie je v záujme maloletého dieťaťa.

Otec pri výsluchu pred dožiadaným súdom uviedol, že vo výkone trestu je od 21. 8. 2011. V Trnave nastúpil do zamestnania v R. od 19. 10. 2011 do 12. 3. 2013, potom od 13. 3. 2013 do 4. 7. 2013 na vonkajšie nestrážené pracovisko firma S.. Od 5. 7. 2013 vo výkone trestu nepracuje, nemá žiaden príjem. Má ešte ďalšie 2 vyživovacie povinnosti, a to k R. N. vo výške 30 eur a k C. N. vo výške 30 eur. Žiaden majetok nevlastní. Pri výsluchu na súdnom pojednávaní uviedol, že vo výkone trestu pracuje, avšak príjmy sú nízke. Keď skončí výkon trestu, bude nezamestnaný. Vo výkone trestu odňatia slobody je pre neplatenie výživného. Pred nástupom do výkonu trestu asi jeden rok nikde nepracoval, predtým robil živnostníka, čo nešlo. Má základné vzdelanie. Má ďalšie 2 vyživovacie povinnosti.

Matka maloletého pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že od zamestnávateľa P. ju prepustili, nakoľko mala v práci úraz, pričom ju prepustili počas práceneschopnosti. Pracovný pomer v D. jej trvá, nemá tam však žiadny príjem a už ani nebude mať, nakoľko má zdravotné problémy a pravdepodobne bude poberať invalidný dôchodok. Pracovný pomer v B. skončila preto, že tam bolo veľa práce a nízka mzda. Súčasne tiež robila u zamestnávateľa C., kde pracovala na zmeny. Momentálne má príjem len z rodičovského príspevku a prídavkov na deti vo výške 245 eur, poberá nemocenské vo výške 199 eur.

Od 6. 3. 2013 je práceneschopná. Poukázala na to, že pokiaľ aj otec pracoval, tak jej neposielal ani toľko prostriedkov, koľko z výkonu trestu. Býva v rodinnom dome, spolu s 2 deťmi. Jej druh má príjem z pracovného pomeru približne 400-410 eur mesačne. Výdavky na elektriku sú 73 eur mesačne, na vodu 7 eur mesačne, na drevo 430 eur ročne, na uhlie 470 eur ročne. Taktiež splácajú splátky úveru 56 eur mesačne, 40 eur mesačne. Maloletý I. navštevuje 9. triedu Základnej školy v B. Y., keďže v 4. triede mal incident, v dôsledku čoho mu psychológ doporučil zmenu školy. Ráno ho vozí druh, poobede chodíva autobusom, jedna cesta stojí 0,63 eura. Stravná jednotka v školskej jedálni predstavuje 1,11 eura. Je zdravý, pravidelne neužíva žiadne lieky. Navštevuje krúžok floorballu a monitory, ktoré sú bezplatné. Ona má vyživovaciu povinnosť ešte k maloletej B., ktorá navštevuje materskú školu. Majetok nevlastní. Otec sa s maloletým nestretáva, nevidel ho ešte nikdy. Pokiaľ otec nastúpil do výkonu trestu, platil výživné po 5 eur, niekedy 10 Sk. Náhradné výživné nepoberá, nakoľko presahujú zákonom stanovený príjem.

Okrem výsluchu rodičov súd vykonal vo veci dokazovanie aj listinnými dôkazmi, a to potvrdeniami o príjmoch otca, potvrdeniami o výdavkoch matky, ako aj o výdavkoch na maloletého, lustráciou rodičov v databáze Sociálnej poisťovne, potvrdeniami o príjmoch matky, obsahom pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 3P/12/2009, 3P/259/2006, 1T/114/2009 a 1T/83/2007, zistiť nasledovný skutkový stav:

Naposledy bolo o výživnom na maloletého I. Y. rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 6. 4. 2009, č. k. 3P/12/2009-28, ktorým bolo otcovi maloletého uložené prispievať na výživu maloletého zvýšeným výživným v sume 117 eur mesačne, od 27. 1. 2009. Maloletý I. v čase rozhodovania súdu navštevoval 4. ročník základnej školy v mieste bydliska. Matka mala 2 vyživovacie povinnosti, poberala materský príspevok vo výške 265,55 eura mesačne. Otec pracoval príležitostne v oblasti stavebníctva. Mal 3 vyživovacie povinnosti. Pri hodnotení schopností a možností otca súd vychádzal z výšky priemerného zárobku v oblasti stavebníctva, ktorá predstavovala 16.741 Sk. Súd súčasne v rozsudku konštatoval, že otec si zabezpečuje príjem bez uzatvorenia riadnej pracovnej zmluvy, priživuje sa pri svojich rodičoch alebo iných osobách, pričom uvedený spôsob života mu vyhovuje.

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 22. 9. 2008, č. k. 1T/83/2007-90, bol otec uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b) Tr. zákona, ktorého sa dopustil tak, že neprispieval na výživu maloletého I. Y. od mája 2006, okrem mesiacov júl a august 2006, kedy výživné zaplatil, o prácu prišiel vlastným zavinením a trvalý zdroj príjmov si nehladal a na výživnom dlhuje matke dieťaťa najmenej 18.000 Sk a Úradu práce, soc. vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, ktorý platí náhradné výživné, najmenej 30.000 Sk, na trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, ktorého výkon bol podmienenečne odložený na skúšobnú dobu vo výmere 18 mesiacov. Uznesením zo dňa 4. 4. 2012, č. k. 1T/83/2007-115, súd vyslovil, že otec sa neosvedčil v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia, nariadil mu trest odňatia slobody vo výmere 1 rok a súčasne ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 1T/114/2009 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 21. 2. 2011, č. k. 1T/114/2009-134, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 23. 6. 2011, č. k. 3To/52/2011-150, bol otec maloletého uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b) Tr. zák., ktorého sa dopustil tak, že neplatil výživné na svojho maloletého syna R. N. od 1. 5. 2003 do 21. 2. 2011, hoci mal finančný príjem zo zárobkovej činnosti a tak, že neplatil výživné na maloletého I. Y. od 1. 1. 2009 do 21. 2. 2011, okrem mesiacov marec, máj, jún a august 2009, kedy zaplatil po 50 eur, hoci mal finančný príjem zo zárobkovej činnosti, pričom za uvedené obdobie dlhuje na výživnom najmenej 2604,76 eura. Za to bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa potvrdenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých v D. bol otec v ústave zaradený do práce od 10. 9. 2013. Počas výkonu trestu odňatia slobody mu pritom prislúchala čistá mzda za rok 2011 vo výške 41,04 eura, za rok 2012 spolu vo výške 389,53 eura a za rok 2013 spolu vo výške 474,74 eura. Otec má 3 vyživovacie povinnosti.

Matka je zamestnaná od 1. 2. 2007 v obchodnej spoločnosti D. D., D.. O.. M., M.. X.. I., kde za obdobie posledných 12 kalendárnych mesiacov nemala príjem, nakoľko od 1. 3. 2012 poberá rodičovský

príspevok. Pracovný pomer v B.Q. G. S. Q. skončila v skúšobnej dobe, pričom za odpracovanú dobu od 19. 10. 2012 do 2. 11. 2012 jej bolo vyplatených 103,19 eura. V období od 21. 8. 2012 do 31. 12. 2012 na základe dohody o pracovnej činnosti pracovala v obchodnej spoločnosti C., D.. O.. M.. ako výpomoc počas čerpania dovolení a pracovnej neschopnosti. Jej priemerný čistý mesačný príjem u uvedeného zamestnávateľa predstavoval 139,70 eura. Pracovný pomer v obchodnej spoločnosti P. D. D., S.. D., ktorý trval od 1. 1. 2013 do 22. 3. 2013, bol ukončený v skúšobnej dobe, z dôvodu nespokojnosti zamestnávateľa, pričom jej priemerný čistý mesačný príjem v uvedenom období predstavoval 321,20 eura. Nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, poberá prídavky na deti, rodičovský príspevok vo výške 199,60 eura, ako aj nemocenské vo výške 199 eur. V obchodnej spoločnosti W. L., D.. O.. M.. pracovala na základe dohody o vykonaní práce, pričom pracovný pomer bol dojednaný na dobu určitú. V roku 2011 nemala od uvedeného zamestnávateľa žiadny príjem. Má 2 vyživovacie povinnosti.

Maloletý I. Y. je žiakom 9. triedy Základnej školy v B. Y.. Výška stravnej jednotky na maloletého predstavuje 1,11 eura denne. Za rodičovský príspevok, pracovné zošity, záujmovú činnosť a do triedneho fondu matka maloletému dňa 16. 9. 2013 uhradila 50 eur.

Výška splátky obchodnej spoločnosti Cetelem, ktorú matka uhradza, predstavuje 56,36 eura mesačne.

Podľa § 163 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa Zákona o životnom minime.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa § 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, v znení platnom od 1. 7. 2013, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 90,42 eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa alebo o nezaopatrené dieťa.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd návrh otca na zníženie výživného zamietol, nakoľko nemal preukázanú jeho dôvodnosť. Od posledného rozhodnutia súdu o výživnom došlo k zmene pomerov na strane otca, spočívajúcich v jeho nástupe do výkonu trestu odňatia slobody, kde z výkonu práce poberá odmenu, ktorá je nižšia ako príjem, z ktorého súd vychádzal pri poslednom určovaní výživného. Je však potrebné uviesť, že uvedenú situáciu si otec spôsobil sám, výlučne svojím nezodpovedným správaním, preto nemôže vyhodnotená v neprospech maloletého dieťaťa, ako dôvod

pre zníženie výživného. Otec bol v roku 2008 odsúdený na podmienený trest odňatia slobody z dôvodu neplnenia si vyživovacej povinnosti voči maloletému, napriek uvedenej skutočnosti sa však naďalej správal nezodpovedne, vyživovaciu povinnosť voči maloletému si neplnil, v dôsledku čoho bol opätovne odsúdený, a to na nepodmienečný trest odňatia slobody a súčasne bolo vyslovené, že v skúšobnej dobe predchádzajúceho odsúdenia sa neosvedčil a bol mu nariadený aj predchádzajúci trest odňatia slobody. Zníženie výživného z dôvodu, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody pre prečin zanedbania povinnej výživy, by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Navyše, od naposledy posudzovaného stavu sa podstatným spôsobom zmenili pomery na strane maloletého dieťaťa, ktoré nielenže začalo navštevovať druhý stupeň základnej školy, avšak základnú školu, z dôvodu doporučenia psychológa, navštevuje mimo miesta bydliska, súvislosti s čím vznikajú výdavky na cestovné. Maloletý je v súčasnosti vo veku, kedy rýchlo rastie, má zvýšené potreby na stravu, ošatenie. Príjmové pomery matky sa od posledného rozhodnutia síce zlepšili, avšak matka je momentálne práceneschopná, poberá len nemocenské dávky a rodičovský príspevok.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s citovaným zákonným ustanovením tak, že ich náhradu účastníkom konania nepriznal, nakoľko konanie bolo možné začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Liptovský Mikuláš na Krajský súd v Žiline v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.